

Parc Científic de Barcelona
UNIVERSITAT DE BARCELONA

SOSTENIBILITAT A LES COMPRES

**Compres verdes i socialment
responsables al Parc Científic de
Barcelona**

Abril 2023

LA LLAVOR

El present manual és una eina per ajudar a la inclusió dels criteris ambientals, socials i ètics en la política de compres i contractacions del Parc Científic de Barcelona (PCB).

Es recullen els principals aspectes a tenir en compte per comprar o contractar de forma sostenible. També menciona algunes pautes que apareixen en diferents moments del procés de vida dels productes i que tenen influència directa o indirecta sobre el medi ambient.

"El PCB desenvolupa la gestió ambiental de manera coordinada, planificada i organitzada a través de les certificacions de gestió ambiental i gestió de la qualitat"

Actuant sobre:

- L'organització de l'empresa
- La planificació de les activitats i operacions de producció
- El disseny i definició dels productes i serveis
- Els recursos disponibles

Orientant les accions per assolir la millora continua també en el comportament i repercussió ambiental de la institució.

QUÈ ÉS UNA COMPRA VERDA?

S'entén per compra verda i socialment responsables aquella que integra aspectes ambientals, socials i ètics en la decisió de compra. Els criteris són aplicables a l'adquisició de productes, la contractació de subministraments i serveis i afecta a tot l'àmbit de l'organització.

Més enllà de preus, qualitats i terminis, les compres sostenibles tenen en compte els impactes presents i futurs en el medi ambient i en la societat del productes o servei comprat.

El compromís ambiental de l'organització es trasllada també sobre la cadena de subministraments, identificant i exigint criteris adequats als proveïdors i subministradors de serveis.

"Afavorim una economia circular i responsable ambiental, social i èticament"

ELS CRITERIS

CRITERIS AMBIENTALS

Adquirir productes i serveis amb el **menor impacte ambiental** global possible a la vegada que es garanteix la qualitat suficient del producte o servei.

Menor ús de recursos i d'energia en els processos productius

Matèries primeres procedents de recursos gestionats de manera sostenible

Productes que evitin o redueixin la generació de residus i emissions, facilitin la recuperació posterior o reciclatge i incorporin materials reciclats

Durabilitat del producte i opcions de reparació

Productes que impliquin un menor ús de substàncies i productes auxiliars

Exclusió o minimització del contingut de substàncies perilloses en la fabricació, ús i manteniment posterior

Compra de la fusta i els seus productes derivats procedents de la tala legal i boscos gestionats de manera sostenible

Compres de proximitat, promovent i enfortint l'activitat local i utilitzant mitjans de transport menys contaminants

CRITERIS ÈTICS I SOCIALS

Atendre a criteris d'impacte social i ètic en l'adquisició i contractació de productes i serveis, afavorint les empreses que:

Garanteixin condicions laborals dignes i ètiques (igualtat de tracte entre homes i dones, lluita contra l'explotació infantil en qualsevol etapa de la cadena de subministrament, així com recolzament a iniciatives i productes de comerç just)

Compleixin de manera estricta la normativa laboral, la millora de la qualitat de la feina, la promoció de la contractació indefinida i millora de les condicions laborals.

Afavoreixin la inserció socio-laboral a través de la contractació de persones en situació d'exclusió laboral o bé a través de la subcontractació d'alguna de les etapes de l'execució del contracte a centre especials de treball o a empreses d'inserció socio-laboral

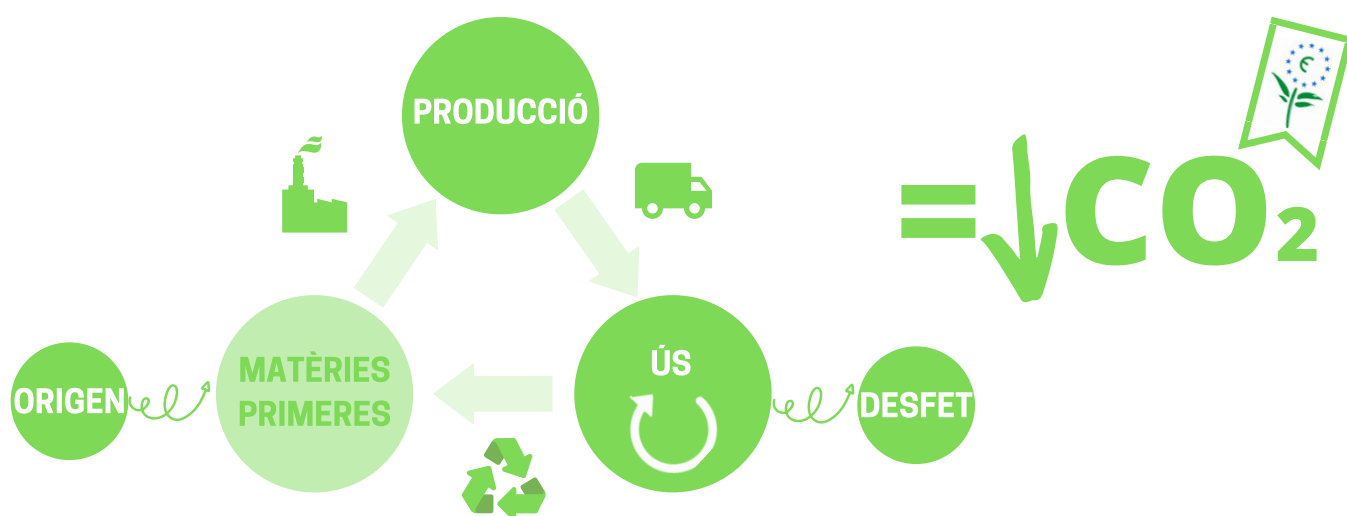

Siguin sensibles a prevenir, controlar i eradicar l'assetjament, sexual o per altres motius

"Actuem de tracció sobre la cadena de subministrament (proveïdors, empreses licitadores, subministradores, etc.)"

LES ECOETIQUETES

Les etiquetes i els certificats ambientals, o ecoetiquetes, proporcionen informació sobre el comportament ambiental de productes i serveis i són útils per identificar quins requisits ambientals es compleixen. Els principals aspectes a tenir en compte per qualificar un producte o servei amb ecoetiqueta tenen a veure amb el cicle de vida del mateix i la seva petjada de carboni.

Cada sector productiu té ecoetiquetes pròpies, però en podem trobar de diferents tipus:

ECOETIQUETES OFICIALS

Certificades per un organisme públic o de prestigi reconegut, que acredita que es compleixen els criteris ecològics. Reconegudes per tots els països de la UE i compatibles amb sistemes d'etiquetat nacional o autonòmic.

PRIVADES

Designades per entitats privades nacionals i internacionals basant-se en la normativa ecològica.

AUTODECLARACIONS AMBIENTALS

No es pot verificar tècnicament la informació, però inclouen llegendes com ara: "paper ecològic", "no altera la capa d'ozó", etc.

"Més enllà de preus, qualitats i terminis, les compres sostenibles tenen en compte els impactes presents i futurs en el medi ambient i en la societat del producte o servei comprat."

PRODUCTES I SERVEIS HABITUALS AL PCB

Les necessitats del PCB sovint són d'alta especificitat tècnica i no fan possible la selecció dels productes en base a criteris ambientals i socialment responsables. No obstant, hi ha productes i serveis generals susceptibles a ser avaluats amb els criteris mencionats.

A continuació, s'exposen alguns casos habituals, però la llista no és exhaustiva. Des de l'Àrea de Medi ambient **us convidem a reflexionar sobre els productes i serveis contractats des de les vostres àrees** i la possibilitat d'aplicar aquests criteris **i ens ho comuniquem per poder-los incorporar.**

qsma-pcb@pcb.ub.cat

MATERIAL D'OFICINA

S'aplicaran criteris com ara:

- Materials amb **etiquetes ecològiques** en papers i derivats de la fusta, fulletons i material d'impremta externalitzat.
- Materials de **llarga durada** (Grapadores, tissors de mecànica duradora,...)
- Productes fabricats amb **materials reciclats** (carpetes, separadors de cartró,...)
- Productes **monomaterial** per facilitar el reciclatge posterior (Sobres de carta sense finestra, marcadors de fulls de paper, tissors de metall sense mànec de plàstic,...)
- Material **no d'un sol ús** (retoladors i bolígrafs amb mina recarregable,...)
- **Reduir el consum** de materials (Usar papers de notes i esborranys reciclats, eliminar Post-its i substituir-los per papers vells,...)

A l'hora d'utilitzar un **servei d'impremta** pots sol·licitar a l'empresa informació sobre diferents aspectes com ara les **tintes** (sense substàncies tòxiques), l'**origen dels papers**,...

"El que ens diuen les etiquetes..."

Paper 100% paper reciclat; blanquejat sense clor (TCF) i sense blanquejadors òptics; compleix DIN 19309 (apte per fotocopies)

Etiqueta que informa sobre procés de producció amb emissions controlades i procedència de la matèria primera. Pot ser paper reciclat i en cas contrari exigeix certificació d'explotació forestal sostenible

Les fibres de fabricació són reciclades >75% i emissions controlades durant el procés de fabricació. No garanteix el procés de blanqueig lliure de clor

Paper reciclat i blanquejat sense clor (TCF)

En escumes garanteix que no s'usen determinades substàncies tòxiques i es limita l'ús d'altres.

MATERIAL INFORMÀTIC

Els equips informàtics (TIC) engloben una gran varietat d'aparells, des de ordinadors personals integrats, les unitats de sistema (CPU), els ordinadors portàtils, monitors, pantalles o mòbils a impressores, fotocopiadores, escàners i equips multifunció.

La decisió de compra engloba criteris com:

- **Consum energètic.**
- **Emissions** acústiques i electromagnètiques, de CO2 desde la fabricació fins a l'ús.
- **Composició dels materials** dels equips.
- Preservació dels recursos naturals com ara l'or.
- **Durabilitat** i possibilitat d'actualització per allargar al màxim vida útil. Fixar-se en disseny i disponibilitat de peces de recanvi.
- **Embalatges:** sense materials difícils de reciclar (plàstic extrusionat o expandit)
- **Tractament** dels equips **com a residus:** Reutilitzar els ordinadors o els elements dintre de la mateixa institució o derivar cap a altres usos; si no és possible, es farà a través de gestors autoritzats.

"El que ens diuen les etiquetes..."

Consum energètic de PCs, portàtils, monitors, teclats.

Consum energètic, ergonomia, emissions electromagnètiques, eliminació de substàncies nocives, manteniment, disseny i embalatge de PCs i portàtils.

Consum energètic, ergonomia, emissions electromagnètiques, eliminació de substàncies nocives, manteniment, disseny i embalatge de PCs, portàtils, monitors i teclats.

Or procedent de comerç just, per als mòbils.

MOBILIARI OFICINA

En mobiliari d'oficina s'inclou un ampli grup de productes com les taules i cadires de treball, els mobles arxivadors, armaris i prestatges, làmpades, butaques i sofàs, etc.

S'atendrà a criteris com:

- **Duració i manteniment:** Preferible equips modulars fàcilment adaptables a diferents alçades i formes. Productes amb garantia total que assegurin l'existència de peces de recanvi durant un llarg període de temps. Fàcilment en la reparació. Conservar les instruccions i la informació del producte.
- **Origen dels materials:** reciclats i alhora reciclables. Productes derivats de la fusta d'exploracions forestals sostenibles.
- **Composició:** Es limitarà la compra de productes que continguin substàncies potencialment tòxiques.
- **Reciclat:** components fàcils de separar i per la seva composició o naturalesa que siguin fàcils de reciclar.

"El que ens diuen les etiquetes..."

Per mobiliari de fusta.

Per mobiliari de fusta, en material tèxtil certifica que no contenen substàncies perilloses per les persones i el medi ambient, i en escumes garanteix que no s'usen determinades substàncies tòxiques i es limita l'ús d'altres.

Per mobiliari de fusta i en materials tèxtils certifica que els productes no contenen substàncies perilloses per les persones i el medi ambient.

En materials tèxtils certifica que els productes no contenen substàncies perilloses per les persones i el medi ambient.

En escumes garanteix que no s'usen determinades substàncies tòxiques i es limita l'ús d'altres.

EQUIPAMENT CIENTÍFIC

En equipament científic s'inclou un ampli grup de productes com poden ser maquinària (congeladors, neveres, centrífugues,...), instrumental, etc.

S'atendrà a criteris com:

- **Consum energètic.**
- **Emissions acústiques** i electromagnètiques.
- **Composició dels materials** dels equips o l'instrumental.
- **Durabilitat** i possibilitat d'actualització per allargar al màxim vida útil. Fixar-se en disseny i disponibilitat de peces de recanvi.
- **Embalatges:** sense materials difícils de reciclar (plàstic extrusionat o expandit)
- **Tractament dels equips** com a residus: Reutilitzar la maquinària o els elements dins la mateixa institució o derivar cap a altres usos; si no és possible, es farà a través de gestors autoritzats.

"El que ens diuen les etiquetes..."

Consum energètic de PCs, portàtils, monitors, teclats.

Consum energètic, ergonomia, emissions electromagnètiques, eliminació de substàncies nocives, manteniment, disseny i embalatge de PCs i portàtils.

Consum energètic, ergonomia, emissions electromagnètiques, eliminació de substàncies nocives, manteniment, disseny i embalatge de PCs, portàtils, monitors i teclats.

DECÀLEG COMPRES VERDES

SELECCIÓ MATÈRIES PRIMERES

- Procedència de recursos gestionats de manera sostenible
- Selecció de material reciclats i reciclables
- Limitació en l'ús de substàncies perilloses
- Electrodomèstics, ordinadors i altres equips valorar consum energètic
- Embalatge de material reciclat / reciclable

ATENCIÓ EN EL PROCÉS DE FABRICACIÓ

- Control energètic i consum de recursos en el procés productiu
- Control de l'impacte ambiental del procés productiu (emissions atmosfèriques; aigües residuals; generació de residus)
- Gestió adequada dels residus produïts
- Certificacions pròpies com ara Ecodisseny; Gestió Ambiental

IDENTIFICACIÓ DEL SISTEMA DE TRANSPORT

- Distància que cal recórrer entre el punt d'origen i el punt final
- Operacions de control sobre la flota de vehicles: emissions
- Aprofitament i optimització dels volums de vehicles per estalviar combustibles

VIDA ÚTIL – ÚS DEL BÉ

- Elements resistents que proporcionen durabilitat al producte
- Opcions de reparació garantida: elements de recanvi i facilitat d'accés

ELIMINACIÓ COM A RESIDU

- Materials valoritzables i que es poden reincorporar a la cadena de valor
- Productes amb poca barreja de materials diversos
- Eliminació del residu a través del gestor corresponent

DECÀLEG COMPRES SOCIALMENT RESPONSABLES

MARC LABORAL

- Compliment estrict de la normativa laboral.
- Assegurar la cura de les persones a través d'una contractació que ofereixi unes condicions laborals dignes i ètiques, que es promogui la millora de la qualitat de l'ocupació, la contractació indefinida, la conciliació y la millora de les condicions laborals.
- Implementació d'una adequada política de prevenció de riscos laborals fins i tot per a les empreses subcontractades.

ACCIONS SOCIALS

- Atenció a la diversitat i a la promoció de la igualtat d'oportunitats integrant la inserció socio-laboral a través de la contractació de persones en situació d'exclusió.
- Actuacions per al foment de la igualtat de gènere, el control i erradicació de l'assetjament.

POLÍTIQUES D'ECONOMIA SOSTENIBLE

- Contribució al benestar de la societat.
- Prevenció de l'explotació infantil.
- Lluita contra la pobresa.
- Exercir com a motor d'activitat econòmica, promovent la cohesió social i un desenvolupament local sostenible de les comunitats allà on opera.
- Afavorir l'economia social, així com a les petites i mitjanes empreses locals.
- Productes que provenguin del comerç just.